

**Javaslat a
„Templom lépcső.”
települési értéktárba történő felvételéhez**

Felújított templom lépcső

Készítette:
Csepregi Ferenc
Kisszékelyi kulturális Egyesület

.....
Kisszékely, 2015. november 10.

(P. H.)

I. A JAVASLATTEVŐ ADATAI

1. A javaslatot benyújtó szervezet neve:
Kisszékelyi Kulturális Egyesület
2. A javaslatot benyújtó személy vagy a kapcsolattartó személy adatai:
Név: Csepregi Ferenc
Levelezési cím: 7090 Tamási Mező u.13.
Telefonszám:30/9474-688
E-mail cím: info@csepregi.hu

II. A NEMZETI ÉRTÉK ADATAI

1. A nemzeti érték megnevezése:
Templom lépcső
2. A nemzeti érték szakterületenkénti kategóriák szerinti besorolása
 agrár- és élelmiszergazdaság egészség és életmód épített környezet
 ipari és műszaki megoldások kulturális örökség sport
 természeti környezet turizmus és vendéglátás
3. A nemzeti érték fellelhetőségének helye:
7082 Kisszékely Szabadság u.
4. Értéktár megnevezése, amelybe a nemzeti érték felvételét kezdeményezik:
 települési tájegységi megyei külhoni magyarság
5. A nemzeti érték rövid, szöveges bemutatása, egyedi jellemzőinek és történetének leírása:

Az egyesület fontosnak tartja, hogy a még élő hagyományokat ápolja és felkutassa a már elfeledett régi hagyományokat. Kísérletet tesz a falu történetének feltárására, felkutatására. Kisszékely azon kevés Tolna megyei község egyike amely, a török megszállás idején nem halt ki. Tudjuk, hogy a Hunyadiak korában Tolna megyében 564 falu és 21 mezőváros volt. A török kivonulása után az 1690-es évek adatai szerint a megyében 44 lakott település volt. Ezen települések nagy része a Sárközben és a Duna mentén volt található. Az egyik korabeli dokumentum szerint Diósberénytől Kisszékelyig nem volt egyetlen lakott falu sem. Kisszékely volt a 44 megmaradt falu egyike, az 1710-es években több alkalommal Kisszékelyben is tartottak megyegyűlést. A környékbeli községek nagy része elnéptelenedett, itt azonban megmaradt az a 28 magyar család, amelyek leszármazottai mai is itt élnek.

Az 1300-as években egyházi feljegyzések szerint már templom állott a faluban a Kálvária hegyen.

A Magyar Katolikus Lexikonban Kisszékely címszónál az alábbiakat találjuk:

Kisszékely, Tolna megye, plébánia: a pécsi egyházmegye, Tamási esperes kerületében; 1332: már létezett. Templomát Szent György tiszteletére szentelték, a mait 1823-ban építették.

A törökök 1526-ban ugyan elpusztították, de a plébániát 1789. évben alapították újra. Orgonáját (2/10 m/r) 1840 körül ismeretlen mester építette.

K. Németh András „A középkori Tolna megye templomai” című doktori disszertációjában az alábbiak szerepelnek. „Szekely, Parasztszekely. Egyháza a pápai tizedjegyzékben tűnik fel. 1546-ban és 1552-ben. Balázs pap szerepel a török összeírásokban Parasztszekelyen. 1733-ban említik a Szent György tiszteletére szentelt középkori egyházat, amely a falun kívüli dombon állt, szilárd anyagból épült. „

Amint az ország a török iga alól felszabadult, a pécsi püspök 1694-ben a Boszniából letelepedett ferencendi szerzeteseknek megengedte, hogy simontornyai híveiken kívül az ozorai, pincehelyi, kisszekelyi és nagyszekelyi híveket is ellássák. A római katolikus plébánia 1789-ben alakult. Az anyakönyvet 1776 óta vezetik. A szentbeszédet istentiszteletkor magyarul mondták, de 1775-ben a Kisszekelyben megtelepedett németek kedvéért német nyelven is prédikáltak minden harmadik vasárnapon.

A simontornyai várat és tartozékait a török kiűzése után több tulajdonos birtokolta. Végül Lipót császár 1700. március 13-án Bécsben kelt oklevele szerint Simontornyát és a hozzátartozó Kisszekelyt, Nagyszekelyt, Bán és Udvari községekkel együtt 40.000 forintért eladja Miksa Vilmos Styrum Lymburg kamarásának. A Styrum Lymburg család közel 100 éven át, Styrum Károly 1789. december 18-án bekövetkezett haláláig birtokolta Simontornyát és tartozékait. Gróf Styrum Károly végrendelete értelmében a saját szerzeményét képező ingóságok, ékszerek értékesítéséből befolyt összeget tőkésíteni kellett és ebből jött létre a róla és feleségéről elnevezett alapítvány. „Styrum Fundatio” Az alapítványt a vármegye kezelte. A végrendelet kimondta, hogy az egész alapítványi összegből elsősorban a kisszekelyi és az udvari római katolikus templomokat kell felépíteni, melyek 1823-ig felépültek.

A templomhoz vezető lépcsőt az elmúlt közel 200 esztendő alatt többször kellett felújítani. A fellelhető egyházközösségi, és előljárósági jegyzőkönyvek tanúsága szerint a felújítás mindig közadakozásból történt. A legutolsó alkalommal 2006. évben szinték közadakozásból, széles körű összefogással valósult meg a felújítás. Ennek során új alapok készültek, melyre az eredeti téglák kerültek visszaépítésre. Ezek közül a téglák közül néhány még a Kálvárián levő régi templom falaiból származik.

6. Indoklás az értéktárba történő felvétel mellett

A templomlépcső szép példája annak, hogy egy közösség évszázadokon keresztül átmenti a számára fontos értékeket az utókor számára.

Hitvallásunk, hogy amit ránk hagytak őseink, azt kötelességünk megőrizni és tovább adni.

Ezért építettük újjá nagyrészt közadakozásból az őseink által ránk hagyott régi téglákból a templomlépcsőt is. Ezek a téglák őrzik nagyszüleink lábnyomát azért raktunk vissza minden darabot, mert minden téglá múltunk, sorsunk, életünk egy darabja.

7. A nemzeti értékkel kapcsolatos információt megjelenítő források listája (bibliográfia, honlapok, multimédiás források)

Tolna Megyei Levéltár Kammerer hagyaték

Római Katolikus Plébánia irattára, Kisszékely rendezetlen iratok.

Római Katolikus Plébánia irattára, Kisszékely

Tolna Megyei Levéltár, Canonica Visita, 453/1733.

Tolna Megyei Levéltár Tolna megye nyugati felének települései 158-1704

Tanulmányok Tolna megye történetéből XI. Tolna Megyei Tanács Levéltára, Szekszárd, 1987.

Szemelvények a 310 éves kisszékelyi iskola történetéből. . Írta és szerkesztette Csepregi Ferenc

Múltidéző kisszékelyi életképek 890-1980. Írta és szerkesztette Csepregi Ferenc Kisszékely

2013. pp. 55-85.

III.

MELLÉKLETEK

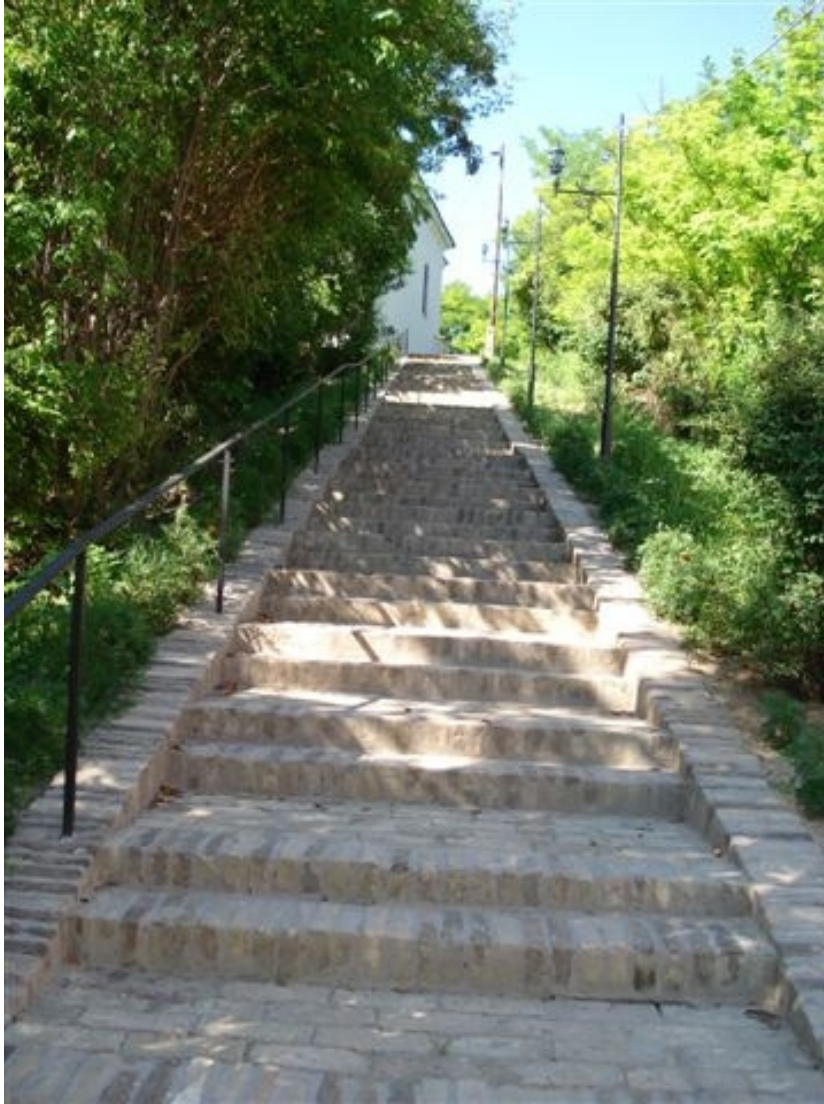
1. Az értéktárba felvételre javasolt nemzeti érték fényképe vagy audiovizuális-dokumentációja

Templom lépcső a felújítás előtt.

Templom lépcső és a templom

Felújított templom lépcső

2. A Htv. 1. § (1) bekezdés j) pontjának való megfelelést valószínűsítő dokumentumok, támogató és ajánló levelek
3. A javaslathoz csatolt saját készítésű fényképek és filmek felhasználására vonatkozó hozzájáruló nyilatkozat

Nyilatkozat

Alulírott Csepregi Ferenc lakcím: 7090 Tamási Mező u. 13 nyilatkozom, hogy Kiszékely Önkormányzata számára átadott saját készítésű fényképek felhasználásához hozzájárulok.

Kiszékely, 2015. november 10.

.....
Csepregi Ferenc